

INFORME PROPOSTA JUSTIFICATIU DE LA NECESSITAT DE LA TRAMITACIÓ D'EMERGÈNCIA DEL SERVEI SOCIAL PER A LA PROVISIÓ DE FINS A 20.000 TARGETES MONDER PER A INFANTS I ADOLESCENTS EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT USUARIS DELS SERVEIS D'INTERVENCIÓ SOCIO-EDUCATIVA PER COBRIR NECESSITAT D'ALIMENTACIÓ.

1. CONTEXT NORMATIU

Marc competencial

D'acord amb l'article 166 punt 1 de L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de serveis socials, que inclou la regulació i l'ordenació de l'activitat de serveis socials, les prestacions tècniques i econòmiques. Així mateix, el punt 3 de l'esmentat article 166 de l'EAC estableix que correspon a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de menors d'edat, que inclou, en tot cas, la regulació del `regim de la protecció i de les institucions públiques de protecció i tutela dels menors d'edat desamparats, en situació de risc i dels menors d'edat infractors, respectant en aquest darrer cas la legislació penal.

La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, defineix les situacions de risc, que són competència de l'Administració local, com les situacions en què el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la protecció efectiva de l'infant o l'adolescent no calgui la separació del nucli familiar. Així mateix, estableix les mesures d'atenció social i educativa que es poden prestar un cop valorada la situació de risc.

El Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya estableix la competència municipal en matèria de la prestació dels serveis socials. Prestació que com a mínim s'ha de prestar pels municipis amb una població superior als 20.000 habitants, independentment o associat.

El Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de la organització comarcal de Catalunya, indica que les comarques han de garantir subsidiàriament la prestació dels serveis municipals obligatoris en els municipis que, per raó de la seva població, no estan obligats a prestar.

La Cartera de serveis socials vigent, aprovada pel *Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011*, incorpora, dins dels serveis socials bàsics, els serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents (en endavant SIS), però només recull com a modalitat d'aquests serveis la prestació del servei de centre obert.

Normativa reguladora

- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.

- Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.
- Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de la organització comarcal de Catalunya.
- Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011.
- Model del Servei d'Intervenció Socioeducatiu no residencial per a infants i adolescents en situació de risc i les seves famílies. Addenda a l'Acord marc 2016-2019 per a la coordinació, la cooperació i la col·laboració entre el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (abans Benestar Social i Família), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya, en matèria de serveis socials, altres programes relatius al benestar social i polítiques d'igualtat. Barcelona, 12 de juliol de 2016

2. DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Definició

El servei de centre obert és un recurs diürn, fora d'horari escolar, per als infants i adolescents que, per motius sociofamiliars i laborals, resten moltes hores sense la supervisió i el suport d'un adult i/o que es troben en risc d'exclusió social.

Aquest servei es basa en un treball integral amb els objectius següents:

- Donar suport, estimular i potenciar l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat del menor.
- Afavorir la socialització i la integració social dels menors i les seves famílies.
- Prevenir les situacions de risc social i de ruptura amb la família i l'escola.
- Compensar dèficits socioeducatius.
- Adquirir aprenentatges i competències.
- Acompanyar i orientar les famílies en els processos educatius que afecten els seus fills i filles.

Les activitats que es desenvolupen als centres oberts són les pròpies d'esplai i esbarjo amb la finalitat de treballar l'empatia, els valors i les habilitats socials de forma totalment lúdica, així com activitats psicomotrius i esportives. També es treballa el reforç en els aprenentatges escolars i l'adquisició dels hàbits d'estudi en cas que sigui necessari.

Població a qui va adreçat

La població de referència a la que s'adreçaria aquest servei són infants i adolescents de 0 a 17 anys en situació de vulnerabilitat. S'estima que a Catalunya uns 20.000 són usuaris d'aquests serveis.

3. CIRCUMSTÀNCIES QUE JUSTIFIQUEN LA TRAMITACIÓ D'EMERGÈNCIA

Antecedents

El 31 de desembre de 2019, les autoritats de la República Popular de la Xina van comunicar a l'OMS diversos casos de pneumònia d'etiologia desconeguda a Wuhan, una ciutat situada a la província xinesa de Hubei. Una setmana més tard van confirmar que es tractava d'un nou coronavirus que ha estat denominat SARS-CoV-2. Igual com altres virus de la família dels coronavirus, aquest virus causa diverses manifestacions clíniques englobades sota el terme COVID-19, que inclouen quadres respiratoris que canvien des del refredat comú fins a quadres de pneumònia greu amb síndrome de destret respiratori, xoc sèptic i fallida multiorgànica. La majoria dels casos de la COVID-19 notificats fins al moment són quadres lleus.

L'afectació més greu de la COVID-19 es produeix en persones amb patologia cardiovascular prèvia (sobretot hipertensió i insuficiència cardíaca) i en menys grau amb patologia respiratòria crònica i diabetis. La mortalitat augmenta amb l'edat. En tractar-se d'una malaltia transmissible i s'han d'extremar les mesures de precaució.

Actuació

El 13 de març el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies resolia d'acord amb les mesures de distanciament social dictades el dia anterior per part del Departament d'Educació per evitar la transmissió del covid19 que comportava el tancament de tots els centres escolars, i atenent a la tipologia d'activitats anàlogues, aplicant el criteri de prudència en la Fase d'Alerta, anul·lar les activitats que es realitzen en els centres oberts i en els serveis d'intervenció socioeducativa i que estan dirigides als infants i adolescents. És una mesura dictada fins el 30 de març, però prorrogable segons les indicacions de la autoritat sanitària. Aquesta mesura establia una excepció, i és que calia continuar donant resposta a les situacions d'atenció social imprescindibles com són el servei de menjador en coordinació amb els serveis socials bàsics i especialitzats en l'àmbit de l'atenció a la infància en risc.

La immensa majoria de centres oberts a part de la realització de les activitats corresponents i de l'atenció social, proporcionen berenar als infants i adolescents, i en alguns casos, a demanda dels serveis socials bàsics, també sopar. El tancament d'aquestes serveis ha comportat que la detecció de accions de vulnerabilitat i d'atenció social no es puguin fer o es faci un seguiment de les famílies per mitjans telemàtics. Però el més greu és que ha deixat sense aquests àpats a centenars de nens i nenes. Si a més, li afegim la derivada del tancament de les escoles i l'àpat que també proporcionen els centres educatius, s'està deixant a molts nens i nenes del país en una situació de risc.

És per tant una obligació jurídica i un deure morea, poder proporcionar alimentació a aquells infants i adolescents que ho necessitin. I és vital fer-ho en el marc d'una emergència donada la situació global derivada del COVID-19, i les mesures de confinament i aïllament dictades també a l'empara del Reial Decret 463/2020, de 14 de

març, pel que es declara l'estat d'alarma per la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

Per aquest motiu, i en base a la següent competència.

D'acord amb l'article 1 la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (en endavant LDOIA) aquesta té per objecte la promoció del benestar personal i social dels infants i els adolescents i de les actuacions de prevenció, atenció protecció i participació amb la finalitat que es garanteixi l'exercici dels seus drets, l'assumpció de les seves responsabilitats i el seu desenvolupament integral.

D'una altra banda, i d'acord amb el seu article 5, el principi inspirador i fonamentador de les actuacions públiques ha de ser l'interès superior de l'infant o l'adolescent el qual s'haurà també de tenir en compte en l'adopció de les decisions que es prenguin i de totes les actuacions que l'afecten i que es duguin a terme, entre d'altres, pels titulars de la tutela o de la guarda i per les institucions públiques i privades que s'encarreguen de protegir-los i d'assistir-los.

Així mateix, a tots els infants i adolescents, titulars del dret a la promoció, la prevenció i la protecció de la salut i a l'atenció sanitària se'ls reconeix, d'acord amb l'article 44 de la LDOIA, el dret a rebre actuacions preventives, amb l'objectiu de prevenir les malalties i les seves complicacions i disminuir l'exposició a factors de risc per a la salut Segon.- L'article 22 de la LDOIA, determina que el Departament competent en la matèria ha de promoure programes generals d'actuació per a cadascun dels diferents tipus de serveis especialitzats en infants i adolescents, a fi de garantir l'homogeneïtat de criteris entre aquests serveis en tot el territori.

L'article 143.1 del Decret 289/2016, de 30 d'agost, de reestructuració del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, determina que la Direcció General d'Atenció a la Infància (DGAIA) té les funcions següents:

- Elaborar les directrius en l'àmbit de competències del desemparament.
- Protegir i assumir la tutela dels infants i els adolescents desemparats i disposar i executar les mesures d'atenció necessàries per a cadascun d'ells i gestionar els serveis necessaris per a la seva efectivitat.
- Definir i establir les directrius i els procediments generals d'actuació dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i l'adolescència.
- 2/8

I finalment, el punt 1.b) del Decret 229/2018, de 23 d'octubre, de reestructuració del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies faculta a la Secretària d'Infància, Adolescència i Joventut a: b) Elaborar propostes de directrius i coordinar les polítiques d'infància, adolescència i joventut, per tal de promoure'n la protecció, el benestar social, el desenvolupament comunitari, la inclusió social i la participació, tot això d'acord amb la normativa vigent i en protecció especial de l'interès superior de l'infant.

Es fa la següent proposta d'imperiosa necessitat i per tramitació d'emergència:

4. PROPOSTA

Donat que:

- Els serveis d'intervenció socioeducativa són serveis garantits i gratuïts pels infants i adolescents en situació de risc (article 104 de la Llei 14/2010, de 27 de maig) i també poden formar d'actuacions intensives dels programes integrals de prevenció del risc social (article 77 de la Llei 14/2010).
- El finançament d'aquests serveis ha de ser totalment públic i compartit entre la Generalitat i l'ens local competent per la seva prestació (article 62.2 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials).
- El desplegament d'aquests nous serveis d'intervenció socioeducativa s'ha de fonamentar, quan sigui possible, en un model inclusiu que inclogui programes i activitats amb participació de població normalitzada.

Es proposa la contractació amb l'entitat financera La Caixa, per tal que aquesta entitat habiliti 20.0000 targetes de prepagament per a les famílies dels menors usuaris dels serveis d'intervenció socioeducativa beneficiaris de serveis d'àpat. Aquestes targetes de prepagament estaran carregades amb l'import de 2€/dia /infant per a usuaris/es de Serveis d'Intervenció Socioeducativa corresponent a l'àpat d berenar. En els casos detectats per serveis socials d'infants i adolescents que també necessitessin a més, un àpat sopar es carregarà l'import de 4€/dia/infant, corresponents a un àpat per cada dia lectiu que romanguin tancats els centres educatius.

Les targetes prepagament es lliuraran a les famílies beneficiàries a través dels ajuntaments. També podran habilitar-se altres punts de subministrament de les targetes establerts pel Pla local d'emergència.

Les professionals dels EBAS i SEAIA faran el seguiments dels casos amb les famílies d'acord amb les indicacions de les ABSS, a les quals calgui donar cobertura més enllà de les beques menjador, d'acord amb les indicaciones de la Coordinació de l'Àrea de Serveis Socials (ABSS) dels ens locals i conjuntament amb les direccions del centre educatiu.

Les targetes tenen una banda magnètica, per tal que puguin operar com a targeta moneder. Són targetes anònimes, portaran el nom genèric de la Generalitat i tindran impresa una numeració / codi: DTASF i un número entre l'1 i el 20.000. Les targetes ja portaran carregat l'import corresponent segons l'apartat anterior. Hi ha la possibilitat de recarregar més diners en cas que les mesures de tancament de les escoles i dels centres oberts es perllonguessin més enllà del període inicial dels 15 dies.

L'ús de les targetes és exclusivament per a compres en establiments d'alimentació. No hi ha un import màxim temporal de despesa, més enllà del saldo màxim amb el què han estat carregades. En els punts de recollida de les targetes indicats en l'apartat anterior, les famílies hauran de signar un formulari conforme l'han recollit. No cal operativa prèvia per activar l'ús de la targeta, un cop lliurada es pot fer ús directament en alguns dels establiments corresponents.

Aquesta mesura tindrà efecte fins que el Departament de Salut suspengui les mesures preventives extraordinàries adoptades en el marc de l'activació del Pla d'Actuació del PROCICAT per malalties emergents en motiu de l'impacte del COVID-19. En el cas dels àpats associats als centres d'intervenció socioeducativa, fins que el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies suspengui la prohibició de funcionament dels centres oberts i altres serveis emmarcats en el SIS.

La quantitat màxima que el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies abonarà per aquesta provisió és de 1.200.000 (càlcul estimat una població beneficiària de 20.000 infants, 6€ suposant que tots els infants necessitin berenar i sopar durant 10 dies lectius que dura la mesura).

Les partides de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència per a aquesta emergència són la D/480000100/3180/0000 (Famílies) i D/480000100/318D/0000 (Centres Oberts).

Georgina
Oliva Peña -
(AUT)

 Signat digitalment
per Georgina Oliva
Peña - Data:
2020.03.17
17:29:04 +01'00'

Georgina Oliva i Peña

Secretària d'Infància, Adolescència i Joventut

Barcelona, 17 de març de 2020